

VT 9 asemakaava, kaavaehdotus ja kaavaselostuksen ehdotus. Ylämyllyn asemakaavan muutos ja laajennus välillä Honkalampi-Välikangas

Elinympäristölautakunta 14.09.2021 § 150

Vt 9 parantamisen tavoitteena on Liperin kunnan alueella Honkalampi Välikangas välillä liikenneturvallisuuden ja sujuvuuden parantaminen rakentamalla eritasoliittymä Ylämyllyn kohdalle sekä nykyisen 2+2-kaistaisen osuuden jatkaminen Joensuun suunnasta Ylämyllylle.

Hankkeen tiesuunnittelu on aloitettu lokakuussa 2020 ja tiesuunnitelma valmistuu joulukuussa 2021. Hankkeesta vastaavat Väylävirasto ja Pohjois-Savon ELY-keskus, varsinaisen tiesuunnitelman laatii Destia.

Tiesuunnitelman mukaisten ratkaisujen toteuttaminen vaatii meneillään olevan Honkalammen yleiskaavan tarkistusta ennen yleiskaavaehdotuksen nähtävileasettamista ja lisäksi asemakaavallista tarkistelua usean asemakaavan osalta, joissa huomioidaan tarvittavat tie- ja rata-alueiden sekä katuverkon laajennustarpeet ja muut maankäytölliset tarpeet. Suurimmat muutokset asemakaavallisesti tulevat tapahtumaan tiesuunnittelualueen länsipäässä huomioitaessa Honkalammen risteyssillan sekä katu- ja tiealueiden järjestelyt ja mahdolliset TY-alueiden laajennukset. Ylämyllyn huoltoasemasta länteen tulee huomioida Nuottiharjun risteyssillan ja alikulkusillan sekä uuden katuyhteyden tarpeet.

Valmistelija	Kaavoituspäällikkö
Esittelijä	Tekninen johtaja
Päätösehdotus	Elinympäristölautakunta päättää hyväksyä edellä selostetun kaavoitushankkeen aloittamisen ja esittää Liperin kunnanhallitukselle, että se 1. hyväksyy asemakaavan muutoksen ja laajennuksen käynnistämisen välillä Honkalampi-Välikangas liittyen Vt 9 parantamiseen.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotus.
Ote	khall
Toimeenpano	Elinympäristöpalvelut
Tiedoksi	Maankäyttö ja kaavoitus
Lisätietoja	Kaavoituspäällikkö, puh. 0400 125 152

Kunnanhallitus 20.09.2021 § 210

Esittelijä	Kunnanjohtaja
------------	---------------

Päätösehdotus	Kunnanhallitus hyväksyy elinympäristölautakunnan esityksen ja päättää edellä selostetun mukaisen kaavoitushankkeen aloittamisen ja hyväksyy asemakaavan muutoksen ja laajennuksen käynnistämisen välillä Honkalampi-Välikangas liittyen Vt 9 parantamiseen.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotus.
Ote	Elinympäristöpalvelut, kaavoituspäällikkö
Toimeenpano	Elinympäristöpalvelut
Tiedoksi	Maankäyttö ja kaavoitus
Lisätietoja	Kaavoituspäällikkö, puh. 0400 125 152

Elinympäristölautakunta 16.04.2024 § 51

Kunnanhallitus päätti 20.09.2021 § 210 käynnistää edellä olevin tavoittein VT 9 parantamishankkeeseen liittyvän asemakaavan muutoksen ja laajennuksen. Sen jälkeen erityisesti vuoden 2022 aikana on laadittu aluetta koskevia tiesuunnitelmia. Näiden on tarkoitus valmistua kevään 2024 aikana. Tiesuunnitelmaa on voinut seurata mm. internetsivustolla https://suunnitelma.info/vt9_liperi/3t.html. Lisäksi hanketta ja Kuopiontien parantamistarvetta on kuvattu seikkaperäisesti tiesuunnitelmaselostuksessa päivämäärällä 31.5.2022 (liite).

Kaavalla mahdollistetaan Kuopiontien moottoritien jatkaminen ja parantaminen Polvijärventien eritasoliittymän läheltä aina Honkalammen länsipäähän saakka, yhteensä lähes 6 kilometrin pituudelta. Uudistamiseen liittyy myös toteutettavat melusuojaukset.

Lisäksi tavoitteena on toteuttaa muun muassa uusi eritasoliittymä Ylämyllylle Kuopiontien ja Liperintien nykyisen risteuksen kohdalle. Honkalammen länsipäässä uudistetaan Ylämyllyntien risteystä ja VT9 ja radan ali muodostetaan uusi katuyhteys näiden alitse Nuottiharju–Sompalampi suuntaan (jatkuen aikanaan aina Kononovinharjulle saakka (katso yleiskarttaliite). Suunnittelualueelta on löydetty merkittäviä luontoarvoja sekä pohjavesialueella erityiskysymyksenä nousevat myös hulevedet.

Suunnitelman ja selvitysten laatimisesta vastaa Pohjois-Savon ELY-keskus. Kaava laaditaan Liperin kunnan toimesta. Varsinainen toteuttaminen / rakentaminen edellyttää myös tiesuunnitelman hyväksymistä sekä valtion että kunnan asiaan liittyvien rahoitusten järjestämistä.

Laaja-alaisena ja vaikutuksiltaan merkittävänä kaavana osallisille tulee antaa riittävä vaikutusmahdollisuus kaavan laadintaan ja sen sisältöön.

Kaava laaditaan kolmivaiheisena, jossa ensin on vireilletulovaihe osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävillesasettamisen kanssa. Kaava-alueen kiinteistöjen omistajia sekä välittömiä naapureita tiedotetaan erikseen kirjeellä.

Seuraavassa vaiheessa nähtävilles asetetaan kaavaluonnos, joka on sidottu maantien alueella ym. itse tiesuunnitelmaan. Tavoitteena on pitää molemmat yhdessä nähtävillä niiden valmistuttua. Myös kaavan luonnosvaiheessa pyritään pitämään kaavasta ja tiehankkeesta yhteinen yleisötilaisuus. Kolmantena osallisten kuulemisvaiheena on vielä ehdotusvaihe (yleisötilaisuus vain tarvittaessa).

Tavoitteena on pitää osallistumis- ja arviointisuunnitelma julkisesti nähtävillä 24.4.–24.5.2024.

Vaikutusten arviointi

Asemakaavalla mahdollistetaan Liperin kunnan strategiaan ja toimenpideohjelmiin liittyviä päätöksiä käytännön tasolla. Kaavalla mahdollistetaan valmistuvan tiesuunnitelman mukainen VT 9 parantaminen ja liikenteen sujuvoittaminen sekä liikenneturvallisuuden parantaminen Ylämyllyn alueella. Kuopiontien ja Liperintien risteysalueen liikenneturvallisuusolosuhteet ja ruuhkautuminen sivuvaikutuksineen Ylämyllyntielle saakka poistuvat. Työpaikkaliikenteen ja raskaan liikenteen olosuhteet paranevat merkittävästi.

Tiehankkeen toteutus edellyttää myös kunnalle kohdistuvia merkittäviä investointeja kunnallistekniikkaan erityisesti osallistumalla uusien katujen ja alikulkujen rakentamiseen Nuottiharjun suuntaan mahdollistaen alueiden jatkoaavoituksen ja tulevien asuinalueiden toteutuksen maankäytön toteutusohjelma 2023–2024 perustavoitteiden mukaisesti.

Valmistelija

Kaavoituspäällikkö

Esittelijä

Tekninen johtaja

Päätösehdotus

Elinympäristölautakunta päättää

1. asettaa VT 9 asemakaavan muutoksen ja laajennuksen vireille ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävilles,
2. kuuluttaa asemakaavan nähtävillespidosta sekä
3. pyytää kaavasta lausunnot.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotus.

Ote

Toimeenpano

Tiedoksi

maanomistajat, asianosaiset

maankäyttö

Rakennusvalvonta, infrapalvelut, vesihuoltolaitos ja Lipertek Oy

Elinympäristölautakunta 11.02.2025 § 19

VT 9 asemakaavan muutoksen ja laajennuksen osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 24.4.–24.5.2024. Kaavasta jätettiin kuusi lausuntoa. Osalliset jättivät yhden mielipiteen.

Saaduissa lausunnoissa Pohjois-Karjalan alueellisella vastuumuseolla, Pohjois-PKS sähkönsiirtolla ja Telia Finland Oy:llä ei ollut huomautettavaa OAS asiakirjaan. Pohjois-Karjalan maakuntaliitto ei jättänyt lausuntoa. Pohjois-Karjalan ELY-keskus, Pohjois-Savon ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue ja Pohjois-Karjalan pelastuslaitos jättivät seuraavaa palautetta. Tarkemmin saatua palautetta on kuvattu vastineineen kaavaselostuksen liitteessä 3.

- Viranomaistahot näkevät vt 9 kaavahankkeen lähtökohtaisesti myönteisenä.
- Vt 9 tiealueella / hankealueella on merkittäviä luontoarvoja, jotka tulee huomioida kaavassa tai hakea esim. poikkeamispäätös lajin suojelusta.
- Lisäksi edellytettiin kiinnittämään huomioita alueen pinta- ja pohjavesiin, mahdollisesti pilaantuneisiin maihin sekä meluseikkoihin.

Mielipiteessä kyseenalaistettiin uusi vt 9 rakentamishanke ja esitettiin vaihtoehtoisia ratkaisuja liikennöitävyyden sujuvoittamiseksi. Palaute lähetetään tiedoksi vt 9 hankkeeseen osallisille ja Liperin kunnan infrapuolelle.

Kaavaluonnos valmisteltiin OAS palaute huomioiden. Kaavaluonnos kaavaselostuksineen on tarkoitus asettaa nähtäville 19.2. –21.3.2025 ja kaavasta pyydetään tarpeelliset lausunnot. Kaava-asiakirjat päivämäärällä 5.2.2025 ovat liitteenä.

Vaikutusten arviointi

Asemakaavalla mahdollistetaan Liperin kunnan strategiaan ja toimenpideohjelmiin liittyviä päätöksiä käytännön tasolla. Kaavalla mahdollistetaan valmistuvan tiesuunnitelman mukainen VT 9 parantaminen ja liikenteen sujuvoittaminen sekä liikenneturvallisuuden parantaminen Ylämyllyn alueella. Kuopiontien ja Liperintien risteysalueen liikenneturvallisuusolosuhteet ja ruuhkautuminen sivuvaikutuksineen Ylämyllyntielle saakka poistuvat. Työpaikkaliikenteen ja raskaan liikenteen olosuhteet paranevat merkittävästi.

Tiehankkeen toteutus edellyttää myös kunnalle kohdistuvia merkittäviä investointeja kunnallistekniikkaan erityisesti osallistamalla uusien katujen ja alikulkujen rakentamiseen Nuottiharjun suuntaan mahdollistaen alueiden jatkokaavoituksen ja tulevien asuinalueiden toteutuksen maankäytön toteutusohjelma 2025–2026 perustavoitteiden mukaisesti.

Valmistelija	Kaavoituspäällikkö.
Esittelijä	Tekninen johtaja
Päätösehdotus	Elinympäristölautakunta päättää 1. asettaa VT 9 asemakaavan muutoksen ja laajennuksen luonnoksen nähtävillä ja 2. kuuluttaa asemakaavan nähtävilläpidosta paikkakunnalla ilmestyvässä lehdessä, kunnan ilmoitustaululla ja kunnan internet-sivuilla sekä tiedottaa erikseen kaava-alueen maanomistajia ja 3. pyytää kaavasta lausunnot
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotus.
Ote	asianosaiset
Toimeenpano	maankäyttö
Tiedoksi	rakennusvalvonta
Lisätietoja	kaavoituspäällikkö p. 0400 125 152

Elinympäristölautakunta 24.02.2026 § 23
539/10.02.03/2021

VT 9 asemakaavan muutoksen ja laajennuksen kaavaluonnos pidettiin nähtävillä 19.2.–21.3.2025. Kaavasta jätettiin 11 lausuntoa. Osalliset jättivät kaksi mielipidettä. Kaavaluonnosta esiteltiin yleisötilaisuudessa 13.3.2025 Ylämyllyn koulun Patteriston yksiköllä.

Saaduissa lausunnoissa Pohjois-Karjalan pelastuslaitoksella, PKS sähkönsiirrolla, DNA Oyj:llä ja Telia Finland Oy:llä ei ollut huomautettavaa kaavaluonnokseen.

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen ym. lausuntojen perusteella kaavaselostusta täydennettiin ja kaavakarttaan lisättiin useita uusia määräyksiä ja hulevesien määräyksiä selkeytettiin. Myös alueen luontoarvot osoitettiin kartalle luo alueina ja huomioitiin määräyksissä paremmin. Melun ja konsultaatiovyöhykkeen suoja-alueet merkittiin kartalle (sv-me ja sv-kons) sekä radan aiheuttama mahdollinen tärinä erityisesti Pohjois-Savon ELY-keskuksen ja Väyläviraston lausuntojen perusteella.

Pohjois-Karjalan alueellisen vastuumuseon ja ELY-keskuksen lausuntojen perusteella todettiin ns. Pesolan talon tontilla ei ole luonnoksessa tavoiteltuja kehittämismahdollisuuksia. Päärakennus osoitettiin suojelluksi sr merkinnällä ja pihapiiri alueeksi, jolla ympäristö säilytetään (/s). Kaavaluonnoksen merkintä AL korotetulla rakennusoikeudella palautettiin voimassa olevan kaavan mukaiseksi AO tontiksi alhaisemmalla rakennusoikeudella.

Muiden lausujien (Pohjois-Karjalan ympäristöterveys, Joensuun seudun luonnonystävät ry ja Pohjois-Karjalan maakuntaliitto) huomioitiin pääasiassa jo edeltävissä muutosteemoissa. Mielenpitojen esittäjien (yksityinen ja PKO) lausunnot huomioitiin kaavassa sellaisenaan. Kaavaehdotusvaiheessa PKO jätti alueelleen kaavamuutoshakemuksen (havainnekuva kaavaselostuksen liitteessä 6). Esitetty kehittämistavoite on huomioitu korttelin 138 AL tontilla.

Kaavaluonnoksesta ehdotusvaiheeseen tehtyjä muutoksia olivat lisäksi mm.:

- TY korttelin 160 tontilla 9 on sallittua rakentaa myös Y ja P käyttötarkoituksiin. Tällä tuetaan myös Honkalammenranta I alueen palveluita tarvittaessa.
- Asemakaava-aluetta laajennettiin. Laaja Y tontti viereisine AKM-1 kortteleineen ja sen eteläpuoleiset alueet otettiin kaavamuutokseen mukaan ja muutettiin C alueeksi voimassa olevan yleiskaavan mukaisesti. Koko alueelle osoitettiin tonttitehokkuudeksi $e=0,60$. Samalla entinen Y kortteli 38 sulautui laajentuneeseen kortteliin 157. Alueella jo olevan vähittäiskaupan suuryksikön $4\ 000\ k-m^2$ rakennusoikeus päivitettiin $6\ 000\ k-m^2$:iin.
- Korttelin 138 uuden AL alueen tonttitehokkuusluku $e=0,30$ nostettiin esille tulleen hankkeen mukaisesti lukuun $e=0,45$ ja kerrosluku viiteen (V).
- Honkatie muutettiin kaavassa olemassa olevalle paikalleen ja vapautuneet alueet muutettiin C korttelialueeksi.
- Sompaharjuntien nimi vaihdettiin Myllykaivannontieksi Sompaharju nimisen yksityistien jo ollessa olemassa.
- Korttelinumerointi ja liittymäkieltomerkinät päivitettiin.
- Lisättiin ja päivitettiin kaavamerkintöjä ja yleisiä kaavamääräyksiä saadun palautteen perusteella.

Saatu palaute ja vastinteet niihin ovat kaavaselostuksen liitteenä 4.

Kaava-alueen maanomistajille, joiden kiinteistöön kaavalla on suoria vaikutuksia vt 9 maantien alueen laajenemisen myötä, lähetettiin kaavan luonnosvaiheessa yksityiskohtainen tiedote kunkin tontin muutoksesta lausuntopyyntöineen. Kahdeksan osallista jätti palautetta. Palaute oli seuraavaan aiheista:

- Yhdellä laajalla, mutta täyteen rakennetulla paritalon ja rivitalon tontilla (6 palautetta) muutos vie parkkipaikkoja, joiden korvaaminen on paikoin vaikeaa tai mahdotonta. Vaikutukset asuntojen arvoon huolestuttavat, kun tie tulee lähemmäksi ja pysäköintipaikkoja menetetään. Melusuojauksen toimivuus arveluttaa. Vaaditaan saada säilyttää tontin koskemattomuuden ja säilyttää rakennusoikeus. Tontin osan lunastusta vastustetaan yksiselitteisesti.
 - Vastine: Voimassakin olevassa kaavassa tontin takaosa on jo maantien aluetta LT. Kaavamuutos ei siten muuta kaavallista tilannetta, eikä kaavatontin mukainen rakennusoikeus siten muutu. Maantien alue olisi voitu lunastaa jo aiemmin. Tällä alueella kuitenkin sijaitsee tontin sisäistä maankäyttöä em. maantien alueella. Ratkaisusta kohteessa tulee neuvotella maantien suunnitelman laatijoiden kanssa ennen kaavan hyväksyntäkäsittelyä.
- Myös 2 muussa kohteessa vaaditaan, että tontin rakennusoikeus säilyy ennallaan.
 - Vastine: Kaavaan on merkitty tonttien entinen rakennusoikeus lukuna.
- Korvaus menetetyistä tonttien pinta-aloista tulisi saada nykyisen voimassa olevan kaavan arvolla.
 - Vastine: Valtio korvaa menetykset ns. vanhan kaavan perusteella lunastuslain mukaisesti.

Kaavaehdotus selostuksineen ja liitteineen on tarkoitus asettaa nähtäville 4.3.–6.4.2026 ja kaavasta pyydetään tarpeelliset lausunnot. Kaava-asiakirjat päivämäärällä 18.2.2026 ovat liitteenä.

Vaikutusten arviointi

Asemakaavalla mahdollistetaan Liperin kunnan strategiaan ja toimenpideohjelmiin liittyviä päätöksiä käytännön tasolla. Kaavalla mahdollistetaan valmistuvan tiesuunnitelman mukainen VT 9 parantaminen ja liikenteen sujuvoittaminen sekä liikenneturvallisuuden parantaminen Ylämyllyn alueella. Kuopiontien ja Liperintien risteysalueen liikenneturvallisuusolosuhteet ja ruuhkautuminen sivuvaikutuksineen Ylämyllyntielle saakka poistuvat. Työpaikkaliikenteen ja raskaan liikenteen olosuhteet paranevat merkittävästi.

Tiehankeen toteutus edellyttää myös kunnalle kohdistuvia merkittäviä investointeja kunnallistekniikkaan erityisesti osallistumalla uusien katujen ja alikulkujen rakentamiseen Nuottiharjun suuntaan mahdollistaen alueiden jatkokaavoituksen ja tulevien asuinalueiden toteutuksen maankäytön toteutusohjelma 2025–2026 perustavoitteiden mukaisesti.

Valmistelija	Kaavoituspäällikkö
Esittelijä	Tekninen johtaja
Päätösehdotus	<p>Elinympäristölautakunta päättää</p> <ol style="list-style-type: none">1. asettaa VT 9 asemakaavan muutoksen ja laajennuksen ehdotuksen nähtäville ja2. kuuluttaa asemakaavan nähtävilläpidosta paikkakunnalla ilmestyvässä lehdessä, kunnan ilmoitustaululla ja kunnan internet-sivuilla sekä3. pyytää kaavasta lausunnot
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotus.
Ote Toimeenpano Tiedoksi Lisätietoja	asianosaiset maankäyttö rakennusvalvonta kaavoituspäällikkö p. 0400 125 152